

*Levoton on virta ja
vierivä laine,
meri yksin suuri ja
meri ihanainen.
Nuku virta helmassa meren.
Tuuli se kulkee ja
lentävi lehti.
Onnellinen on se,
ken laaksohon ehti.
Nuku lehti helmassa laakson.
Päivä kun nousee,
niin sammuvi tähti.
Ei se iäks sammu,
ken elämästä lähti.
Nuku tähti helmassa päivän.*

(Eino Leino)

© Camilla B.

**K u o l e m a n
k o h d a t e s s a**

TIETOA

Tämän tiedotteen avulla haluamme antaa käytännön neuvoja vainajan omaisille.

Haluamme antaa omaisille mahdollisuuden jättää rauhassa jäähyväiset vainajalle hoitoyksikössä.

Vainajan arkkuun laittamisen yhteydessä on mahdollista jättää jäähyväiset. Kappelissa/jäähyväishuoneessa on mahdollisuus hartauteen. Halutessanne voitte pyytää papin, pastorin tai sairaalateologin mukaan hartaushetken. Hautaustoimisto voi myös pitää hartaushetken.

KÄYTÄNNÖN ASIAT

Vainajan vaatteet ja muut tavarat voi noutaa hoitoyksiköstä.

Pyörätuoli, rollaattori ja muut terveyskeskuksesta tai sairaalasta lainatut apuvälineet palautetaan lainaamoon tai hoitoyksikköön.

Hautapaikan järjestämiseksi omaisten tulee ottaa yhteyttä vainajan kotikunnan kirkkoherranvirastoon.

Lain mukaan perunkirjoitus on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa kuolemasta.

Sairaalalasku lähetetään vainajan kotiosoitteeseen tai lähiomaiselle, ellei muuta ole sovittu.

SURUN AIKA

Teille rakas ihminen on nyt poissa. Sairastamisen aika on voinut olla pitkä ja vaativa tai sitten läheisesi poislähtö tuli niin äkkiä, ettei siihen ollut aikaa valmistautua. Suru on luonnollinen ja normaali reaktio menetykseen, ja surulla on monia ilmenemistapoja, jotka heräävät meidän sisällä.

Se kuinka koemme surun on yksilöllistä. Joku tuntee itkun helpottavan kun taas toisen mielestä itkeminen ei ole luonnollista. Surussa voimme kokea vihaa, puutuneisuutta/toimettomuutta, keskittymisvaikeuksia, unirytmien vaihtumista, muuttuneita ruokatottumuksia, tunneperäisiä ylä- ja alamäkiä. Aluksi voi olla myös vaikeaa ymmärtää, että kuolemantapaus todella tapahtui.

Muista, että suremiselle pitää antaa aikaa. Surusta, tunteista, ajatuksista sekä muistoista pitää uskaltaa puhua muiden ihmisten tai perheen kanssa. Omaiset tai ystävät voivat auttaa kuuntelemalla ja tukea käytännön asioissa.

Myös seurakunnan papit ja diakonissat voivat tarvittaessa auttaa. Eri seurakunnat järjestävät myös sururyhmiä ja -keskusteluita. Tarvittaessa voi ottaa yhteyttä oman seurakunnan kansliaan varatakseen ajan yksilölliselle keskustelulle.

Suru muuttuu aikaa myöten kaipaukseksi. Muistot jäävät. Elämä jatkuu.

Tiivistelmä

Kuolemantapauksen sattuessa teidän tulee ottaa yhteys

- ❖ Vainajan kotikunnan kirkkoherranvirastoon
- ❖ Hautaustoimistoon
- ❖ Kansaneläkelaitokseen (KELA) perhe-eläkettä varten. Jos vainaja on ollut maanviljelijä, voitte myös kääntyä Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen paikallisasiamiehen puoleen.
- ❖ Vainajan työnantajaan tai sairauskassaan mahdollisen hautausavustuksen tai ryhmävakuutusten vuoksi
- ❖ Yksityisiin vakuutusyhtiöihin, jos vainajalla on ollut vakuutuksia
- ❖ Vainajan asioita hoitaneeseen pankkiin

KUOLINTODISTUS

Kuolemantapauksen yhteydessä laaditaan aina kuolintodistus. Kuolintodistus lähetetään hoitoyksiköstä Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle. Hoitoyksikkö lähettää hautausluvan suoraan Seurakuntakeskukseen (Hautaustoimeen). Hoitoyksikkö lähettää myös ilmoituksen kuolemasta Maistraattiin (väestörekisteriin).

Kuolinsyy ei käy ilmi hautausluvasta. Lääkärin luvalla omainen voi saada kopion kuolintodistuksesta ottamalla yhteyden hoitoyksikköön.

Ellei omaisilla ole mahdollisuutta käydä osastolla/hoitoyksikössä, annetaan tietoja ja neuvoja puhelimitse.

Sosiaali- ja terveysviraston puhelinvaihteen numero on:
(06) 786 1111

RUUMIINAVAUS

Ruumiinavaus saattaa olla tarpeen, jos kuolinsyy on epäselvä. Ennen ruumiinavauspäätöksen tekemistä, otetaan yhteys lähiomaisiin. Hoitava yksikkö järjestää ruumiinavauksen ja vastaa kustannuksista.

Omaiset voivat ottaa yhteyden hautaustoimistoon, joka hoitaa yhteydenpidon.

Poliisi huolehtii aina oikeuslääketieteellisen ruumiinavauksen järjestämisestä.

Vainajan sairautta tai hoitoa koskevissa kysymyksissä voi ottaa yhteyden hoitoyksikköön.

Suosittellemme keskusteluapua oman seurakunnan kautta, ellei lähipiirissä ole ketään kenelle puhua.

KRIISIAPU

Äkilliset, yllättävät kuolemantapaukset, liikenne- ja työtapaturmat, itsemurhat ja vakavat vammautumisot voivat aiheuttaa voimakkaitakin reaktioita omaisille, ystäville ja työtovereille, ja niitä voi olla vaikea käsitellä.

Ensimmäisten päivien aikana tapahtuma tuntuu yleensä epätoelliselta. Ilman vastausta jääneet kysymykset voivat vaivata ja vaikeuttaa tapahtuman käsittelyä.

Sosiaali- ja terveysvirastossa toimii kriisiryhmä. Psykososiaalisen koulutuksen saaneet ryhmän jäsenet antavat kriisiapua. Kriisikeskustelu järjestetään 1 - 3 vuorokauden kuluessa tapahtumasta.

Päivystyksen hoitohenkilökunta ottaa yhteyden kriisiryhmään.

HAUTAUSTOIMISTOT

Hautaukseen liittyvissä käytännön järjestelyissä voitte ottaa yhteyttä esim. johonkin Pietarsaaren seudun hautaustoimistoon

- ❖ **Hautaustoimisto E. Johansson**
Skutnäsinkatu 5
68600 Pietarsaari
Puh: (06) 723 0390 tai 0500 568 335
- ❖ **Hautaustoimisto Marjamäki**
Herrholminkatu 14
68600 Pietarsaari
Puh: (06) 723 1730 tai 0400 562 216
- ❖ **Uudenkaarlepyyn hautaustoimisto**
Topeliuksenpuistikko 23
66900 Uusikaarlepyy
Puh: (06) 722 0369/020 786 1543 tai 0400 913 090
- ❖ **Kukka- ja Hautauspalvelu Kyyhkynen Ky**
Kauppatie 8
62500 Evijärvi
Puh. (06) 765 1008
- ❖ **Hautaustoimisto Wentis Ab Oy**
Koulutie 19, 66800 Oravainen
Topeliuksenpuistikko 11, 66900 Uusikaarlepyy
Puh: (06) 385 0470 tai 0500 722 688